ARCHIWUM UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO

ZESPÓŁ:

Wydział Filozoficzny Uniwersytetu Jagiellońskiego 1849-1945

SYGNATURA:

WF II 504 – Teczki akt doktorskich podania o dopuszczenie do egzaminów ścisłych, ocena pracy, załączniki 1860-1945

SYGNATURA OBIEKTU:

WF II 504 – Gaweł Antoni

DIGITALIZACJA:

Archiwum Uniwersytetu Jagiellońskiego

2016 r.

<table>
<tr><td colspan="2">1. NR ARCHIWUM:
805</td><td colspan="2">2. NAZWA ARCHIWUM:
Archiwum Uniwersytetu Jagiellońskiego</td></tr>
<tr><td colspan="4">3. NAZWA ZESPOŁU:
Wydział Filozoficzny Uniwersytetu Jagiellońskiego 1849-1945 (WF II)</td></tr>
<tr><td colspan="2">4. NR ZESPOŁU:
17</td><td colspan="2">5. SYGNATURA OBIEKTU:
WF II 504 – Gaweł Antoni</td></tr>
<tr><td colspan="2">6. LICZBA STRON/KART:
16</td><td colspan="2">7. LICZBA SKANÓW:
16</td></tr>
<tr><td colspan="2">8. DATA WYKONANIA:
2016</td><td>9. NAZWA PRACOWNI:
Archiwum UJ</td><td>10. WYKONAWCA KOPII CYFROWYCH:
Jacek Urbanowicz</td></tr>
<tr><td colspan="4">11. UWAGI:
-</td></tr>
</table>

Mineralogja

Do
Dziekanatu Wydziału Filozoficznego
Uniw. Jagiel.
w Krakowie.

Podpisany upraszа o dopuszczenie do egzaminów ścisłych: z mineralogji jako przedmiotu głównego, z geologji jako pobocznego.

Podanie to popiera następującymi załącznikami:
1.) metryką urodzenia
2.) świadectwem dojrzałości
3.) absolutorjum Wydz. Fil.
4.) rozprawą pt. „O procesie sylifikacji niektórych utworów fliszu karpackiego."

Kraków, dnia 12. I. 1927. Antoni Gawet.

Dokumenty wszystkie odebrałem
19/1 1932. Ant. Gawet.

WYDZIAŁ FILOZOFICZNY
UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO
W KRAKOWIE

4

L. 44/27.

W Krakowie, dnia 12. stycznia 1927 r.

JWPanom Profesorom:

Drowi Kreutzowi

" Szajnosze

przesyłam podanie p. Antoniego GAWŁA z prośbą o wydanie opinji na piśmie czy na podstawie załączonej pracy można kandydata dopuścić do rygorozów.-

Dziekan Wydziału filozoficznego:

Dobiński

Promocja odbyła się dn. 18.I.1928 r.
Rektor: Prof. Marchlewski.
Dziekan: " Zakrzewski.
Promotor: " Kreutz.

Curriculum vitae.

Podpisany, urodzony w r. 1901 w Łazach, pow. Frysztat na Śląsku cieszyńskim, po ukończeniu 4 klas szkoły ludowej w Łazach, uczęszczał do polskiego gimnazjum realnego w Ostrawie na Śląsku, gdzie uzyskał świadectwo dojrzałości w r. 1919. W tymże roku immatrykulowany na Wydziale Filozoficznym U.J. odbył przepisane 4 lata studjów od r. 1919 do 1924 z przerwą roczną w r. 1920/21 z powodu choroby. Następnie pełnił obowiązki asystenta młodszego aż do chwili obecnej w Zakładzie Mineralogicznym U.J.

Kraków, dnia 12. I. 1927.

Antoni Gawęł.

Do doskonałego streszczenia pracy p. Antoniego Gawła i jej fachowej oceny pióra p. prof. dr. Stefana Kreutza mogę tylko parę uwag albo raczej parę wrażeń po przeczytaniu jej dokładnem dorzucić.

Temat obrany przez p. Gawła i w niniejszej pracy „o procesie zsylifikacyi niektórych utworów karpackich" częściowo opracowany jest ze wszech miar nie tylko z punktu widzenia petrograficznego lecz nie mniej i geologicznego bardzo ciekawy i doniosły. Może byłbym wolał, żeby autor był wybrał w pewnej danej typowej miejscowości jeden i drugi najtypowszy profil piaskowców fliszowych oraz rogowcowych warstw menilitowych, zmierzył go najdokładniej co do grubości warstewek, zbadał szczegółowo każdą ważną warstewkę petrograficznie i chemicznie i dopiero na tem tle i na tej podstawie – ściśle geologicznej niejako – wyprowadzał swoje dalsze wnioski i hipotezy uogólniające, ale w każdym razie i na tej drodze, którą autor wybrał, może nieco krętej, zawiłej i nie zbyt plastycznej, doszedł p. Gaweł do ciekawych i ważnych rezultatów, które genezę wtórną pewnych utworów fliszowych mogą w jednym lub drugim wypadku, w tych albo innych warunkach spagu i stropu pierwotnego wyjaśniać lub nawet stanowczo tłómaczyć.

Trudno byłoby mi zgodzić się na uogólnienie wykazanych wyników zsylifikacyi, zwłaszcza co do genezy niewarstwowanych grubszych warstw rogowców menilitowych, ale przypuszczam, że autor przy dalszych swych w tym kierunku studyach, ~~które~~ zawsze bardzo i bardzo pożądanych, niektórych wyników chemicznej niewątpliwej diagenezy do wszystkich utworów fliszowych także zastosowywać nie będzie.

Publikacya pracy p. Gawła w jej formie obecnej – może trochę mało przeglądowej i systematycznej – nie byłaby, jak sądzę, wskazana, co jednak w niczem nie przeszkadza, iż rozprawa ta „pro gradu", jak to już wypowiedział prof. dr Kreutz, odpowiada najzupełniej wymogom przepisowym, będąc cennym i ważnym, samodzielnym przyczynkiem naukowym.

30 Maja 1927

Prof. Dr Władysław Szajnocha

Ocena pracy p. Antoniego Gawła p.t. „O procesie sylicyfikacji niektórych utworów fliszu Karpackiego."

Tematem pracy autora jest petrograficzne opracowanie pewnych poziomów fliszu Karpackiego obfitujących w Krzemionkę. Materjału, zebranego osobiście przez p. Gawła, dostarczyły przedewszystkiem okolice Borysławia i Mraźnicy, do których też odnosi się szereg nowych spostrzeżeń autora. Spostrzeżenia dotyczące warstw z łupkami menilitowymi wskazują, że pewna część rogowców, stykających się bezpośrednio z marglem, wytworzyła się już po utworzeniu się warstw, jako produkt wtórny ~~sylicyfikacji~~ powstały przez sylicyfikację tegoż marglu. Występująca dopiero przy wietrzeniu budowa warstwowa tłumaczy się naprzemianległością warstw mniej i silniej ilastych. Ił ~~zostaje~~ ulega wypłukiwaniu przez wotwory. Krzyżące.

Niewątpliwą jest sylicyfikacja górnych powierzchni piaskowców glaukonitowych z serji łupków menilitowych, gdyż część wzbogacona w Krzemionkę nie ogranicza się do płaszczyzny warstwowej, lecz rozciąga się także na powierzchnie ukośne. Występujące w ~~piask~~ warstwach eoceńskich piaskowce chalcedonowe przechodzą ~~ka~~ w ~~wap~~ piaskowce o spoji wapiennym z mniej lub więcej wyraźnymi śladami skrzemionkowacenia.

Według spostrzeżeń autora warstwom wkopalnym w Krzemionkę towarzyszą z reguły łupki ilaste, nie zawierające węglanu wapnia. Fakt ten daje p. Gawłowi podstawę do wypowiedzenia hipotezy, że wspólność występowania łupków ilastych oraz objawów sylicyfikacji nie jest rzeczą przypadkową: diagenesa materyału pelitycznego uwalniałaby, zwłaszcza w obecności CO_2, Krzemionkę, wytrącaną i koagulującą się w utworach sąsiednich, zawierających węglan wapnia. Popiera to przypuszczenie obserwacja, że skalenie w piaskowcach są zachowane w formie dość świeżej, a tylko przy znacznem rozdrobnieniu w utworach pelitycznych uległy przekształceniu, złączonemu z wydzieleniem się Krzemionki.

Celem ściślejszego scharakteryzowania omawianych skał a ponadto i w celu sprawdzenia możliwości swej hipotezy wykonał autor szereg rozbiorów chemicznych skał niżej wymienionych:

1) Piaskowca eoceńskiego, w górnej swej części, pod łupkami zsylifikowanego, w dolnej wapiennego (nie zmienionego. Przeliczenie analiz wykazuje, że na miejsce 4% $CaCO_3$ przyszło tyleż Krzemionki

2) Szeregu łupków „egrotycznych" i miejscowych eoceńskich.

Łupki czerwone i zielone, występujące jako „egrotyki"

w pd-wschodniej Małopolsce nie były dotychczas analizowane, a potrzeba zbadania ich pod względem chemicznym i porównania z dobródzkimi podkreślają rumuńscy geologowie. ~~Łupki~~ Porównanie analiz, odnoszących się do terenów dobródzkich z naszymi egzotykami wykazuje ich pokrewieństwo, na ogół wykazują one jednak wielką zmienność składu chemicznego. Ilość albitu pozostaje prawie ta sama, wahaniu się ulega zawartość kwarcu, chlorytu, częściowo serycytu, tak jak w typowym łupku dobródzkim. Ponieważ jako jedyny skaleń występuje w łupkach albit, więc można obliczyć, ile krzemionki ~~skała taka~~ może, ~~podleg~~ się uwolnić z takiego łupku, ulegającego dalszemu rozkładowi. Autor oblicza tę ilość na 4,3% skały.

Łupki egzotyczne zawierają bardzo mało części rozpuszczalnych w HCl i w alkaljach.

Łupki eoceńskie okolic Borysławia tracą, w odróżnieniu od starych łupków egzotycznych, znaczną część swej wagi pod wpływem trawienia kwasem solnym a następnie roztworami alkalicznymi. Analiza frakcyj otrzymanych przez trawienie tych łupków, t.j. części „nierozpuszczalnej" i części rozpuszczalnej w a) HCl i b) alkaljach wykazuje, że część nierozpuszczalna zawiera, w porównaniu do ~~ilość~~ (łupków) skał dobrudzkich, więcej krzemionki i potasu, mniej sodu i magnezu, co się wyraża mineralogicznie zwiększeniem się procentowem ilości kwarcu i muskowitu, a zmniejszeniem się ilości chlorytu i albitu. Proces ten, to zwykły proces przeobrażania się (wtórnego) skał tego typu, co czerwone i zielone łupki dobródzkie.

Zdaniem autora, analizy jego wykazują że łupki zielone i czerwone eoceńskie ~~są pro~~ okolic Borysławia są produktem przeobrażenia się materjałów, dostarczanych przez stare łupki typu dobródzkiego. ~~Z analiz~~ Tylko część nierozpuszczalna pozwala wnioskować o składzie mineralogicznym i ~~chemicznym~~ materjału pierwotnego. Część rozpuszczalna, ~~to utwory ilaste pow~~ wytwarza się przez rozkład i diagenezę materjałów ilastych, następujących ~~w czasie~~ zarówno w czasie transportu, jak i osadzania się drobniutko rozdrobnionej substancji. Autor powołuje się przytem na fakt, że badania chemiczne łupków ilastych wykazują, że łupki o podobnym składzie ryczałtowym, pochodzące z różnych terenów, różnią się tylko składem części nie dającej się rozłożyć, część rozpuszczalna jest stale podobna.

~~Przez odliczenie~~ Z porównania składu chemicznego substancji bezwodnej, nie dającej się rozłożyć wyżej wspomnianymi odczynnikami ze składem chemicznym łupków dobródzkich (wartości przeciętne), wynika różnica w krzemionce, wyrażająca się liczbą 4%, zbliżoną do wartości otrzymanych przy poprzednich obliczeniach.

~~Łupki~~ zielone i czerwone zachodniej części kraju są obecnie przedmiotem badań autora.

Z powyższego streszczenia wynika, że w pracy swej poruszył p. Gawet zagadnienia doniosłe w sposób oryginalny. Badania swe i rozumowania przeprowadza w sposób konsekwentny, a chociaż problemy ~~pori~~ zagadnienia poruszone nie zostały jeszcze rozwiązane, to jednak pracę p. Gawła uważam za przyczynek pożyteczny i ważny. Już sama liczba 10 nowych analiz zasługuje na podkreślenie. Uważam ~~ją~~ przeto, że praca ta czyni zadość wymogom pracy dyssertacyjnej

Stef. Krentz.

WYDZIAŁ FILOZOFICZNY
UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO
W KRAKOWIE
L. 1071/27

PROTOKÓŁ

dwu-godzinnego rygorozum z mineralogji i geologji z p.Antonim GAWŁEM odbytego dnia 9 czerwca 1927 r.

O B E C N I:

Przewodniczący: Prodziekan Prof.Dr. Siedlecki

Egzaminatorowie: " " Szajnocha

" " Kreutz Kreutz

" " Nowak Nowak

Egzamin rozpoczął o godz. 10 Prof.Dr. Nowak i egzaminował do godz. 10 45 następnie egzaminował Prof.Dr. Kreutz do godz. 11 40 w końcu zaś egzaminował Prof.Dr. Szajnocha do godz. 12 35.

Komisja egzaminacyjna uznała wynik egzaminu za: celujący

d. j. w.

Siedlecki.
Szajnocha
Nowak
St. Kreutz

15

WYDZIAŁ FILOZOFICZNY
UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO
W KRAKOWIE

PROTOKÓŁ

jedno-godzinnego rygorozum z filozofji z p. Antonim G A W Ł E M

odbytego dnia 14. stycznia 1928 r.

O b e c n i:

Przewodniczący: Dziekan Prof. Dr Zakrzewski

Egzaminatorowie: Prof. Dr Rubczyński
" " Heinrich

Egzamin rozpoczął Prof. Dr Heinrich o godz. 11.30 i egzaminował do godz. 12 następnie egzaminował Prof. Dr Rubczyński do godz. 12.30

Komisja uznała wynik egzaminu za dostateczny

d.j.w.

Zak

Heinrich

Rubczyński